

POEZJA.

SPIEW MATKI NAD KOLEBKĄ SYNA.

Spi, mój chłopczyño maleńki,
Póki snu troski nie klóćą,
I głosu miłego dzwięki
Wdzięczne ci piosneczki nóćą,

Na ręku matki uśpiony,
Czy burza topolą chwieje,
Czy ziemię pokryją szrony,
Sen zawsze tobie się śmieje.

A gdy otworzysz powieki,
I rzucisz okiem wokoło,
Wnet doznasz czułej opieki,
Matka cię wita wesoło.

Pieści, przytula do łona,
Karmi i kwiaty ci zrywa,
Różowa szczęścia zasłona
Przyszłość przed tobą ukrywa.

Spi, mój chłopczyño maleńki,
Bo serca twego pogody,
Nie trwożą żale, ni jęki:
Nie znasz zazdrości, niezgody.

Niestety! z laty dalszemi,
Ileż cię przygód zasmuci,
Wnet miłość grotami swemi
Spokójność twoję zakłóci.

Rzucisz się w ręce przyjaźni,
Lecz przyjaźń często zdradliwa!
Niewdzięczność serce rozdrażni,
Oburzy cnota fałszywa.

Wówczas, gdy pracą znużone,
Sen zawrze powieki twoje,
Złudzenia już pozbawione
Sny ci ukażą trosk roje.

Lecz jeśli umysł niezgięty,
Zachowasz wśród burzy świata,
Wzgardzi roskoszy ponęty,
Dusza twa w cnoty bogata.

Staniesz u kresu twojego,
Z pogodnym sercem i czołem,
Nadzieja życia lepszego,
Błyśnie promieniem wesołym.

Spi, mój chłopczyño maleńki,
Póki snu troski nie kłóca,
I głosu miłego dźwięki,
Wdzięczne ci piosneczki noca!

T.S.

Trzech dni nie byłem szczęśliwym.
Pytasz mię, pani, czy byłem kiedy
Trzy dni szczęśliwym bez zmiany?
Pandora liczne zlała nam biedy,
A czułość liczne kaydany.
Jeśli zabłyśnie chwila dla człeka,
Darząca szczęściem prawdziwem;
Ta jak błysk światła od nas ucieka:
Jakże bydź trzy dni szczęśliwym?

W latach dzieciennych wesoły, zdrowy,
Próżny w myślach, próżny w czynie,
Serca nie zranie, nie smucę głowy:
Bo cóż dokuczy dziecinie?

Wolen trosk wszelkich, nic nie żądałem,
Gdym jeździł na kiju krzywym,
Był to wiek szczęsny, ja go nie znałem:
Trzech dni nie byłem szczęśliwym.

W sporszym już wieku, kiedy nadzieję,
Przyszłość w uroczyz postaci
Malują zdała, oko się śmieje,
I myśl swobody nie traci:

W duszy czożość wielka, cisza, tęsknica,
Chce goreć płomieniem tkliwym,
Próżno nadzieją przyszłość zachwycą:
Trzech dni nie byłem szczęśliwym.

Poznałem piękność, o słodki Boże!
Jak wiele szczęścia poznałem!
Na drodze życia słały się róże,
Wonność mým była udziałem.

Woń uleciała, zostały głogi
Raniąc mię kolcem dotkliwym,
Jakże mię krótko cieszył stan błogi!
Trzech dni nie byłem szczęśliwym.

Przyjaźń, ta niebios córka na ziemi,
Co złoci dolę człowieka,
Sciśle nas łączy węzły szczęsnemi
Gdy się praw świętych nie zrzeka,
Jeśli na chwilę schowa oblicze,
Z uśmiechem wraca rzewliwym,

A choć tysiączne zléwa słodycze,
Trzech dni nie byłem szczęśliwym;
Jeżeli przyjaźń, miłość, nadzieje,
Trzech dni nam szczęścia nie dają;
Jeśli nie wrócą dziecka koleje,
Jak się przed smutków skryć zgrają?
Wynaydę bóstwo pełne lubości,
Z sercem nieba, z wzrokiem tkliwym,
Nie powiem nigdy o mey miłości,
A będę wiecznie szczęśliwym.

PRZEGRANA W SZACHY.

Nim się, Ottonie, druga walka wznowi,
Nim wytechnie z bojów pułk i car zmyślony,
Chciey przegranemu dać ucho rymowi,
Żal, a nie chlubę, wzbudzi zwyciężony:
Bo nie twój umysł, górnych rządzeń wola,
W matnią zagnała potężnego króla.

O dni poranne niewinney słodyczy!
Gdy wśród rodzeństwa, pod oyczystym cieniem
Urok mą duszę rozjaśniał dziewiczy,
Gdy serce młodém wzlatało natchnieniem:
Kray był mi światem, a nagrodą cnoty
Wzrok matki, braci oklask, siotr pieśzczoły.

Tam ze mną družka, anioł złotowłosy,
Świecąca bóstwem z niebieskiej źrzenicy,
Biegła przez dolin, gór zielonych rosy,
Witać jasności króla i ciemnicy,
A potem chwilę wzruszeń niespokojną,
Uczyła chłodzić udawaną wojną.

Kto mi natenczas z jednorodney braci
Podolał we grze rozmyślaney sprostac?
A każdy ryberz, który plac utraci,
Przysiągł anioła niewolnikiem zostac,
Badać natury piękności i strachy
I nieme ludy posuwać na szachy.

Nie długo człeku szczęścia wieją maje!
Dla mąk przestronnie, dla zachwyceń ciasnie!
Wita się, kocha, we łzach się rozstaje,
Żałuje, pragnie, spodziewa się, gaśnie.
Ledwie rozwiły kwiat wonne zawiązki,
Wichr drzewko złamał, rozprasza gałązki.

Gdzie ja? gdzie mili? gdzie Jagiełtów mury?
Gdzie wy kochane gaje, łąki, wzgórze?
Cudzy wiatr dysze, cudza z nagiey góry
Wije się rzeka przez umarłe morza,
Cudzy ród, cudze głosy trapią ucho,
W okrąg cudzego wszystko smutne, głucho.

Skłania się głowa na pierś, która wzdycha,
Strumień łez oblał policzek młodzieńczy,
Więdnije krasa, mdłe serce usycha,
Duch we wspomnieniach, w nadziei się męczy:
Żywią go tylko i dzierżą przy sobie,
Najmilsze dusze w oyczyźnie i grobie.

I mądrość, która, jak gwiazda w pustyni,
Na trudne drogi przyświeca pielgrzymu,
W czuciach i myśli harmonią czyni,
Co ją burzliwa zerwie losu zima
Znany ton słyszę, znane widzę cienia,
Umiem chłód znosić, zabywać przezyrzenia.

W ciężar-li, ulgę? samotnemu byciu
Geniy dziewica, z wysot, czy otchłani
Zeszła smutnemu towarzyszyć życiu,
Weyrzeniem cieszy, lecz milczeniem rani,
Wabi uśmiechem, ja ku niej, lecz ona,
Uchodząc, niknie we mgle spromieniona.

Więc smutek nurzę w głęboką step ciszę,
Za mną jey wiania szat i stopek echo
Brzmi w uszach, sercem złudzoném kołysze
Cień wzrostu dziwem oczu i pociechą;
Zwracam się . . . czeka; ja biegnę, lecz ona,
Brwią grożąc, niknie we mgle spromieniona.

To w gaju, kędy fantazyi czary
Wzniosły *rozmyślań* i *wiary* świątynie,
Ustronń tęsknocie, a rozpaczom jary,
Port dla nadziei, dla miru głębinie;
Drogą lubości, szalu, krętą, ciemną,
Stąpa przede mną, za mną, nigdy ze mną.

Na śnieżnym wdzięczna wiatronogu czeka,
Kiedy mnie rżący woła brat zefirom,
Uciekam, goni; goniona ucieka:
Na wątlej łodzi zwierzę się-li wirom,
Ona steruje milcząc . . . a ja z żalu
Nurek i na dnie widzę ją Uralu.

Chwytam gorącą pierśią chłodne loty,
Z gór szczytów w ranney, wieczorney-li porze?
Niesie ją ku mnie w wiewie obłok złoty,
Zimną by xiężyc, daleką by zorze,
Gdzie mojej pieśni, jak natura głucha
Zdała w milczeniu tajemniczém słucha.

Kto ona? zbadać nie raz żądza pali;
Lecz myśl się płacze, wyraz w ustach kona,
Czém niepojęta, czém przy mnie, a w dali?
Z nieba-li synom zlatywa rodzona?
Siostrzaną duszą mami-li Zabelka?
Czy duchem swoim szachów uczycielka?

I te ezcí godne rozświeca pokoje,
Gdzieś mnie kościane rozrządziwszy tłumy,
Z melancholii zwał na mądre boje...
Już my na walkę puścili rozumy,
Gdy niewidzianka z wole, czy niewole
Wsparta się przy mnie na wojenne pole.

Ciemność i światło omroczyły oko,
Ach słońcem rayskiém musi bydź jey serce!
W ognistém tchnieniu, z cielesną powłoką
Rozbratan wlece; ty w owej rozterce
Huśce me zbileś, zacne bierzesz jeńce,
By we zwyciężkie swych ozdobić wieńce.

Biada nędznemu! com miał zdobyć woyną
Wielbione pędzła twojego oblicze,
Sam oplakaną lirą i niestroyną
Zwycięzcy rymy niepojęte liczę ...
Abyś mi przyznał, górnych rządzeń wola,
Nie twa pomysłność, w mat weгнаła Króla.

Trudno twoją owładnąć mi duszą.

O Leyli, ty już mego nie usłyszysz pienia!
Dzika tylko mnie skała, dziki zwierz posłucha,
A dla ciebie na wieki lutnia moja głucha!
Możem niewart, byś moje słyszała tęsknienia!

Ubożuchne me, Leyli! czucia i cierpienia,
I te wiecznie zakopię w skrytość mego ducha,
By żadna stąd nie rosła dla serca otucha,
Bym nigdy nie wyciągnął wspólnego westchnienia.

O Leyli! trudno twoją owładnąć mi duszą!
Czyliż nikiemne pienia serce twe porusza?
Lecz ja nie choć go wzruszać, nie chcę żyć na świecie.

A jeśli żale pieśnią ulżyć się przymusza,
Nim tłocząc swym ciężarem piersi mych nie skruszą;
Wy tylko dzikie skały słyszeć mnie będziecie.

Porter.

1.

Gorzkie żywota zarody!
Gorycz krąży w życia czarze!
Tylko brzegiem dla osłody
Pienisz się niebios nektarze!

2.

Błyśniesz w pięknym bóstwa oku,
Jeśli ku nam spójrzy szczerze;
Iskry miecesz z Bacha soku,
Buchasz dym i szum w porterze.

3.

Szampan toczmy gdy wesoło,
A ze mglistej porter strefy,
Gdy na mroczne smutkiem czoło
Boleść wciągnie czarne kwefy.

4.

Ach na dworze jaka słota!
Mgła się ciężka do gór czepia,
Wiatr niezdrowy drzewa miota,
Niezdrowa się myśl przylepia.

5.

Morza ryczą, grożą skały,
Pękły maszty, rwą się liny,
Cóż to jest? czy na ląd stały
Przeniosły się słoty, spliny!

6.

Zbawcie, leczcie z tey cholery!
Srebrne wiosło Maryanie,
Twoją dłonią nam portery
Niech zamorskie wydostanie.

7.

Przebóg! drogiey chcesz zapłaty!
By porteru chluby brzmiały,
Głos mój chwałą nie bogaty,
Szerokię nie zyszczesz chwały.

8.

Postaw raczey tu na stole,
Sam on sobie będzie chlubą,
Gdy w przyjaźném siedząc kole
Pociągniemy go, aż lubo!

9.

Owoż korek w górę strzeli!
Dym się wali jak z krateru,
Z burzliwey szumiące bieli
Luną się zdroje porteru!

10.

Wiwat bracia! niech w porterze
Nie napróżno wąż się śnieży,
Niechay z niego głowa bierze
Rozum świeży i duch świeży!

11.

Pędzą okręt gęste pary,
Huczą strzelby, bije wiosło,
W górę dźwigły się ciężary,
Kół je ramie tylko niosło.

12.

Patrz, na cztery świata części,
Gdzie potęga, śmiała rada?
W czyjej złoto błyszczą pięści?
Z kim wybiega zgoda, zwada?

13.

Słuchaj rymu—w czyim rymie
Wielkość i moc w wyższej mierze?
Bajronowe sławcie imię!
I ciebie, twórczy porterze!

14.

Porter sławny! co Anglowie
Zdołać mogli, porter działa;
A czém sławni są Gallowie,
To Szampańska kiść doyrzała.

15.

Porterze! o wiecznie ciebie!...
Wiecznie będziesz mi w pamięci!
Nie pomyślę już o chlebie,
Gdy mi się we łbie zakręci.

16.

Gdym ją uyrzał, gdy śpiewała,
Porter w usta wdzięczne bierze,
To naywyższa tobie chwała,
Gdys naywyższey chciał porterze!

Smutno mnie.

nad Białey brzegami.

Tęsknią już ptaszki z poczętą wiosną,
Ale roskosznie i tkliwie:
Serca ich drobne miłością rosną,
Zbiegają się z sobą szczęśliwie.

Każdy swej szuka pary na ziemi,
Bo każdy tylko połową:
Tęskniycie ptaszki za samki swemi,
I piosnkę nućcie mnie nową.
Jeden ja! jeden, jak wyrzucony,
Rozbit na skały bez ludzi:
Ni on podobnych głosem wzruszony,
Ni sam w kim czucie obudzi.
Tak biedny ptaszku, tak pośród boru,
Gdzie wilcy wyją i sowy,
Próżnobyś zwabił melodyą choru
Serce twej lubey połowy!

B a s z k i r k a (tłóm. z baszkirsk.)

1.

Mój luby, mój drogi,
Co czynisz dobrego?
Ty siodłasz do drogi
Konika wiernego.

2.

Zbierasz druhi swoje
Na Kirgizkie hordy,
Mścić się za rozboje,
Grabieże i mordy.

3.

Myśl niewczesna, płocha,
Słuchay przed rozstaniem
Dziewki, co cię kocha
Ognistém kochaniem,

4.

Dawnym i płomiennym,
Zbliża najmilszy
Wróc mi; zdraycą zmiennym,
Nie jedź w step dalniejszy.

5.

Nie wierz sile swojej,
Lepiej choway życie
Dla mnie drużki twojej,
Kochającej skrycie.

6.

Zdarza się w pogoni,
Siła twa, mój luby,
Ciebie nie zasłoni,
Niestety! od zguby.

7.

Ach może zdrażliwie
Młodego batyra
Na Kirgizkiej niwie
Porazić siekiéra.

8.

Padniesz, jak zielona
Kudrawa jedlina,
Burzą wywrócona.
Biedna ja dziewczyna!

9.

Niema jey pokoju,
W sercu boleść niesie;
Jak kwiatek od znoju
Zwiędnie, osypie się.

10.

Pracowna pszczołeczka

Bez miodu słodkiego;

Tak bez kochaneczka

Nie żyć mnie miłego.

11.

Nie żyć mnie jedyney!

Za tobą, mój miły,

Tey samey godziny

Zeydę do mogiły.

T y j e d n a.

O najmiłsza, w najmiłszyj dziedzinie, a która
 Naypierwszą i poślednią myśl moję i słowo
 Z prośbą do Boga w wieczór, z prośbą porankową
 Podzielasz i posiadasz! ledwie myśli pióra

Dosięgną ciebie. Gdy mnie tęsknota ponura
 Zatrzymuje nad mętną tonią uralową,
 W obcey stronie i obcą rażonego mową;
 Daleka!... lecz nie wstrzyma cała mię natura!

Serce moje przy tobie i myśl rzadką dobą
 Nie smuci, nie weseli, nie pieści się z tobą.
 O niech myślą i teraz, zbieżym się, o droga!

Ach może los nas ciężką doświadczywszy probą
 Pozwoli jeszcze w życiu obaczyć się z sobą,
 O Boże!... o najmiłsza! prośmy o to Boga!

T w o j e i m i e.

Na co ja twe powtarzam bezustannie miano?

Na co to drogie słowo z ust mych nie wychodzi?

Na co się myśl inaksza w głowie mey nie rodzi?

Ach na co twoje imie mą piosnką kochaną?

O! inna mądrość w świecie dla mnie nie jest dana,

Inne słowo pięknieysze ust mych nie osłodzi,

Inna się myśl wzniośleysza głowie nie przygodzi,

Inna piosnka nie będzie tak przypodobaną.

Twe tylko śpiewać imie, twoje myśleć imie!

A zaraz inne życie istność moja przymie,

Jak nadziei, gdy wezwie w ciężkiej człowiek chwili,

Zaraz się tuman myśli mroczących podymie,

Duszę i umysł siły wspierają olbrzymie,

Uydzie boleść i trwoga, nadzieia posili.

WRÓŻBA O ZBURZENIU TROI, Oda Horacyusza.

Pastor cum traheret per freta navibus i t. d.

X. I. O. 15.

Przez morskie tonie, gdy w Ideyskiej łodzi

Kraśną Greczynkę wiezie gość przewrotny;

Nereusz wiatry burzliwe łagodzi,

Aby opiewał Troi wyrok smutny.

„Wiesz do domu, w chwilę nieszczęśliwą,

Tę, którą Greci znów odbiorą bitne,

Sprzysięgli zerwać występne ogniwo,

I zburzyć Troi państwo starożytne.

„Ach! jak okropne klęski ją obarczą!

Jak wielkie ludom zgotowane znoje!

Już chciwa pomsty, z rydwanem i tarczą

Pallas gotowa na mordercze boje.

„Daremnie ufny w Wenery obronie

Będiesz układał i trefił twe włosy,

Albo zasiadłszy w miękkich niewiast gronie
Pieszczone z lutni wydobywał głosy.

„Próżno unikać będziesz greckiej broni.

Padnieszę strzała gnozyyska doleci.

Oszczep i rączy Ajax cię dogoni.

Padniesz! i włos twój kurzawa oszpeci.

„Nie widzisz? oto zguba twej krainy,

Chytry Ulisses, Nestor długowieczny!

Patrz! jak cię śledzi Teucer z Salaminy!

Jak na cię Stenel nacięra waleczny!

„Stenel, co końmi zręcznie rządzić umie,

Da ci się poznać i Meryon śmiały.

Oto Dyomed szuka ciebie w tłumie,

Więszy od oycy z dzieł rycerskich chwaty.

„Ty przed nim właśnie, jak jelen pierzchliwy,

Gdy uyrzy wilka, rzuca pożywienie,

Co tchu uciekać będziesz nieszczęśliwy;

Acz nie to lubey przyrzekłś Helenie.

„Gniw Achyllesa, mnogich klęsk przyczyna,

Przewlecze na czas zgon twój, Ilionie.

Lecz przyydzie smutna w lat kilka godzina,

I pyszna Troja greckim ogniem spłonie.

X. A. Moszyński S. P.

Oda tegoż do DELIUSZA;

Aequam memento rebus in arduis i t. d.
X. II. O. 2.

Gdy cię, mój Deli, nieszczęścia obarczą,

Pomni stałości uzbroić się tarczą.

I od zbytniego wstrzymaj się wesela,
Kiedy ci swoich los względów udziela.

Umrzesz — czy smutek gnębi cię zgryźliwy,
Czy w dni świąteczne twym bytem szczęśliwy
Leżąc swobodnie na miękkiej darninie,
Pijesz wesołość w Falerneńskim winie.

Tam, gdzie topole i sosny dorodne,
Łącząc gałęzie, robią cienie chłodne,
Gdzie w licznych skrętach biegąc strumyk mały,
Z przyjemnym szmerem leje wód kryształ,

Tam każ, mój Deli, przynieść wina, woni,
I róży, która wdzięk swój prędko roni.
Póki ci służą lata i majątek,
I póki parka przedzie życia watek.

Opuścisz dóm twój, i gaje cieniste,
I wiesz, gdzie Tyber toczy nurty czyste.
Te skarbów stosy, skoro legniesz w grobie,
Łakomy dziedzic zagarnie po tobie.

Nie nie pomoże — czy kto z skarbów słynie,
Inacha w swojej umieszcza krainie;
Czyli cierpkiego ubóstwa doznaje:
Každy podziemne musi z wiedzieć kraje.

Wszystkich dosięgnie ów wyrok okrutny,
Wszystkich się w urnie los obraca smutny.
Przędzey, czy późnief, jak kolej nastanie:
Z ziemi na wieczne póydziefmy wygnanie.

X. Antoni Moszyński.
